

TOPE WROETEN in de Westhoek

Leaderproject Westhoek

Eindbrochure met gebundelde
ervaringen van drie jaar begeleiding
in de varkenshouderij

Katholieke Hogeschool Vives Zuid
& Inagro

inagro

ONDERZOEK & ADVIES IN LAND- & TUINBOUW

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

west-vlaanderen
de gedreven provincie

TOPE WROETEN in de Westhoek

Leaderproject Westhoek

Eindbrochure met gebundelde ervaringen van drie jaar begeleiding
in de varkenshouderij

Katholieke Hogeschool Vives Zuid & Inagro

De brochure "Leaderproject Tope Wroeten in de Westhoek" is een uitgave van project-
partners Inagro (www.inagro.be) en Vives (www.vives.be).

Auteurs: Ella Engels - Expertisecentrum Agro- en Biotechnologie, Hogeschool VIVES
Stephanie Jonckheere - Onderzoek en Advies in Land- & Tuinbouw, INAGRO
Nathalie Nollet - Onderzoek en Advies in Land- & Tuinbouw, INAGRO
met hulp van medewerkers Vives & Inagro, studenten Agro- en Biotechno-
logie en varkenshouders.

Foto's, protocollen en proeven:

Dirk Beeckman, An Cools, Jonas Cools, Jade Decalf, Isabelle Degezelle,
Elise Degroote, Maxime Deraedt, DGZ, Ronald D'hondt, Ella Engels,
Stephanie Jonckheere, Joachim Kerckhove, Hannes Matthys,
Nathalie Nollet, Stijn Pattyn, Renaat Schouteeten, Luk Sobry, Geert Taghon,
Sofie Vandaele, Bert Vandeputte, Jarne Vanderhaeghe en Bram Vervisch.

Lay-out en druk:

Panach', Motestraat 17, 8940 Wervik +32 476 35 17 01

Eerste druk voorjaar 2021

© 2020, Inagro vzw, Ieperseweg 87, 8800 Rumbeke-Beitem +32 51 27 32 00

Niets uit deze uitgave, zelfs gedeeltelijk, mag openbaar gemaakt worden, gereproduceerd worden,
vertaald of aangepast, onder enige vorm ook, hierin inbegrepen fotokopie, microfilm, bandopname of
plaat, of opgeslagen worden in geautomatiseerd gegevensbestand, behoudens uitdrukkelijke en voor-
afgaande toestemming van de uitgever.

Boeren op een Kruispunt vzw

Voorwoord	5
Individuele adviezen	7
Advies 1: Verlegstrategie in de kraamstal	7
Advies 2: Kwaliteit van het drinkwater	7
Advies 3: Opvolgen van de conditie van de zeugen	8
Advies 4: Uitbreiding en/of stallenbouw	8
Advies 5: Nagaan kengetallen	9
Metten is weten: Praktijkproeven	11
Proef 1: Geboortegewichten bepalen	12
Proef 2: Keuze veevoederleverancier	13
Proef 3: Verwerken van eigen geteelde soja in biggenvoeder	14
Proef 4: Driefase voeder in de biggenafdeling	16
Proef 5: Reinigings- en ontsmettingsproces evalueren	19
Proef 6: Uittesten afleidingsmateriaal	21
Protocollen: De resultaten op je bedrijf verbeteren...	25
met een optimale bescherming van pasgeboren biggen	26
met een effectieve behandeling van diarree in de kraamstal	27
met een goede quarantaine	28
met juiste vaccinatiepraktijken	29
met aandachtspunten drinkwatermedicatie	30
door je energiefactuur te bestuderen	31
tips voor een hete zomer	32
met een goed vervangingsbeleid voor zeugen	34
met een goede verlegstrategie	36
door de technische prestaties in de biggenafdeling snel uit te rekenen	38
Aandacht voor sociaal aspect	43
Kennis delen en ervaringen verspreiden	47
Facebook	47
Studieclubs	49
Young farmers	52
Andere communicatiemiddelen	53

Beste lezer,

In deze brochure wordt getracht om de verschillende tips en tricks vanuit het Leaderproject 'Tope Wroeten in de Westhoek', samen te voegen en de wijde wereld in te sturen. Deze werden bekomen door enerzijds het ondersteunen en begeleiden van heel wat bedrijven op verschillende vlakken, zowel door Inagro als vanuit Vives. Er werden stalen genomen, nieuwigheden getest, adviezen gegeven en daaropvolgend aanpassingen doorgevoerd en geëvalueerd. Deze adviezen werden achteraf in protocollen gegoten, om zo de informatie op een duidelijke manier over te kunnen brengen naar alle geïnteresseerden. We bekeken ook de registratie van de kengetallen, leerden ze te interpreteren en stuurden bij waar nodig.

Anderzijds werden er ook studieclubs georganiseerd, waar telkens een ander onderwerp aan bod kwam. Varkenshouders discussieerden uitvoerig onder elkaar, wat vaak resulteerde in het uitwisselen van praktijkgerichte tips. Want tenslotte kan degene die de 'stiel' dagelijks uitvoert, zoals u, vaak de meest nuttige raad meegeven! In deze brochure komen ook getuigenissen van varkenshouders aan bod, die zelf een kijk geven op hoe ze het project ervaren en welke gevolgen de veranderingen op het bedrijf teweegbrachten.

Als laatste werd ook ingezet op de sociale dimensie, er werd gekeken hoe we bestaande vooroordelen t.o.v. de varkenshouderij kunnen helpen wegwerken.

Individuele adviezen

Daarnaast kwam tijdens de coronacrisis, een moeilijke periode voor iedereen, een nieuwsbrief omtrent weerbaarheid uit om ieder een hart onder de riem te steken en te wijzen op de mogelijke hulplijnen in geval van moeilijkheden.

Hopelijk kan ook jij hier iets mee!

We wensen jullie alvast veel leesplezier,

Ella Engels

Expertisecentrum Agro-
en biotechnologie
VIVES

Stephanie Jonckheere & Nathalie Nollet

Onderzoek en Advies in Land- & Tuinbouw

INAGRO

ADVIES 1: VERLEGSTRATEGIE IN DE KRAAMSTAL

Het opvangen van overtallige biggen is niet altijd evident. Zo contacteerde een varkenshouder ons met de vraag of wij advies konden verstrekken rond het maken van pleegzeugen. Een medewerker van Inagro liep enkele keren mee in de kraamstal tijdens de werpweek. Samen met de varkenshouder werd een pleegzeug gekozen en aangemaakt. Het opmaken van een schema op papier van alle kraamhokken met de cyclus van de zeug en hoeveel biggen er liggen per zeug was een grote hulp voor de varkenshouder. Andere nuttige tips en tricks vind je terug in het protocol 'De resultaten op je bedrijf verbeteren ... met een goede verlegstrategie'. Het gevolg was minder uitval in de kraamstal, een hoger aantal gespeende biggen en een tevreden varkenshouder!

ADVIES 2: KWALITEIT VAN HET DRINKWATER

Meer en meer aandacht gaat uit naar de kwaliteit van het drinkwater, essentieel voor een goede opname van voeder, een goede gezondheid en goede productieresultaten. Op verschillende bedrijven nam een erkend staalnemer van Inagro een staal voor analyse. De resultaten werden geïnterpreteerd en op basis hiervan formuleerden we een advies. Dit kon gaan van het overschakelen naar- of bijmengen van een andere waterbron, het inzetten van een ontsmettingsproduct of het aanpassen van de dosering hiervan, het starten met aanzuren van het drinkwater, ... Nadien werd het resultaat van de behandeling opnieuw geëvalueerd.

ADVIES 3: OPVOLGEN VAN DE CONDITIE VAN DE ZEUGEN

Correct voederen van zeugen is van groot belang voor de embryonale ontwikkeling en de uniformiteit van de biggen, maar ook voor de productie van biest en van melk en dus voor een goede start van de pasgeboren biggen. Vaak ga je er van uit dat de dosators juist geregeld zijn, maar afwegen van de hoeveelheid voeder wordt nog te weinig uitgevoerd in de praktijk. Dit is zeker belangrijk bij het inzetten van de nieuwe graanoogsten.

In stallen waar met de hand gevoederd wordt, is het nog moeilijker om de ideale hoeveelheid te geven aan de zeugen. Bij één van de deelnemende bedrijven werd dit bevestigd. Met een eenvoudige hangweger controleerden we de hoeveelheden voeder, waaruit bleek dat de gespeende en de pas gedekte zeugen systematisch te weinig kregen. De zeugen herstelden onvoldoende in conditie, wat zich verderzette tijdens de dracht. Uit de spekdiktemetingen die we uitvoerden bleek net hetzelfde. Het gevolg was te veel kleine en zwakke geboren biggen en een ondermaatse melkgift. Door een grotere voerschep te gebruiken kon dit bijgestuurd worden, zonder extra arbeid!

ADVIES 4: UITBREIDING EN/OF STALLENBOUW

Van verschillende varkenshouders kregen we de vraag om advies te geven omtrent uitbreiding of verbouwing van de stallen. Via bedrijfsplannen en een rekenprogramma, gebaseerd op de cijfers die de landbouwer doorstuurde, maakten we een onafhankelijke simulatie van verschillende mogelijke scenario's. Nadien was het aan de landbouwer om te beslissen wat voor hem het meest haalbare is en waar hij zich het beste bij voelt.

ADVIES 5: NAGAAN KENGETALLEN

Het is belangrijk om na te gaan of alles in de stal wel goed verloopt. Vaak kan er wel een inschatting gemaakt worden op basis van de slachtresultaten, maar om moeilijkheden of problemen te detecteren en identificeren moeten er concrete berekeningen gemaakt worden. Door tijdsgebrek, gebrek aan weeginstrumenten of tekort aan kennis over hoe je een proef correct moet uitvoeren blijft het effectief meten vaak uit. Dit project gaf de mogelijkheid om verschillende varkenshouders hierin te begeleiden.

Op verschillende bedrijven werden biggen- en of varkensweegschalen ter beschikking gesteld, net zoals voedertrechters om exact de gegeven hoeveelheid voeder na te gaan. Er werd hulp geboden bij het meten, evenals bij het maken van de berekeningen. Aan de hand van deze gegevens konden de kengetallen in de biggenafdeling en vleesvarkensstal precies uitgerekend worden, zowel per hok als per afdeling (afhankelijk van de opzet van de proef). Kleine afwijkingen aan kengetallen hebben grote gevolgen op economisch vlak. Dit is ook het geval voor de kengetallen in verband met vruchtbaarheid. Door het nagaan van deze getallen en deze te analyseren en te vergelijken met de Vlaamse tendensen en de streefwaardes, kon inzicht gekregen worden in de situatie op het bedrijf.

Op sommige bedrijven dienden de cijfers als bevestiging van goed werk en dus als extra motivatie voor de varkenshouders. Op andere bedrijven konden de kengetallen dan weer helpen met het achterhalen van problemen evenals het zoeken naar de oorzaak. De kengetallen tonen aan of het probleem zich in de kraamstal, de biggenafdeling of vleesvarkensstal bevindt en eventueel ook in welke stal/compartiment. Met deze info kan er naar de oorzaak van het probleem gezocht worden en kan men focussen op het oplossen ervan.

Meten is weten: praktijkproeven

Om je eigen bedrijfsvoering te optimaliseren is het van belang om vooraf te weten wat de prestaties zijn van de verschillende diercategorieën. Als varkenshouder kan je moeilijk objectief oordelen over een ander biggenvoeder als je de technische prestaties niet kent van de biggen. Net hetzelfde voor het aanzuren van water. Nemen mijn zeugen in het kraamhok meer water op met zuur of niet? Dit kan je enkel weten als je de stand van de watertellers noteert. Kleine proeven opzetten is een must om je bedrijfsvoering naar een hoger niveau te tillen. Hieronder een greep uit de verschillende proeven die Inagro en Vives hebben mee helpen opzetten.

Bij het uitvoeren van proeven moeten een aantal veel voorkomende valkuilen omzeild worden. Een eerste belangrijke tip bij het opstellen en uitvoeren van een proef is om deze meerdere malen te herhalen. Zo kunnen resultaten gebaseerd op toeval eruit gefilterd worden.

Een andere tip is om andere interfererende invloeden zoveel mogelijk uit te sluiten. Zo werk je best binnen dezelfde ronde, om seizoensinvloeden te verhinderen. Zorg dat de omgeving zo gelijk mogelijk is tussen de verschillende te testen groepen, evenals tussen de herhalingen. Let daarbij op verschillen in ventilatie, aantal worpen van de zeugen, genetica, ... Pas als je de interfererende elementen eruit filtert (in de mate van het mogelijke), kan je de rechtstreekse invloed van een factor gaan meten.

PROEF 1: GEBORTEGEWICHTEN BEPALEN

Wanneer de zeugen aan het werpen zijn, is er slechts weinig tijd over voor andere taken. Laat staan dat je nog tijd hebt om de geboortegewichten te bepalen. Toch is het interessant om dit eens te weten. Als varkenshouder kan je een steekproef uitvoeren, maar dit is natuurlijk minder representatief dan wanneer alle geboortegewichten bepaald worden.

Om dit te verwezenlijken kon je tijdens het project beroep doen op een stagiair of een medewerker van Inagro. De gegevens werden genoteerd en verwerkt en op basis hiervan werkten we een advies uit.

We hebben o.a. een varkenshoudster geholpen bij het vergelijken van 2 types genetica. Nu werkte ze met twee soorten zeugen en ze wilde graag één type aanhouden zodat het voederen tijdens de drachtperiode wat minder aandacht vroeg. De groepshuisvesting was niet aangepast om zeugen in verschillende groepen op te delen. Om de keuze te maken werd er met allerlei parameters rekening gehouden waaronder ook de geboortegewichten. Biggen van verschillende groepen werden bij de geboorte gewogen. De verwerking van de gegevens maakte de keuze iets makkelijker voor de varkenshoudster.

We streven naar een geboortegewicht boven 1kg. De meeste biggen die minder wegen dan 750 g zijn te beschouwen als niet levensvatbaar.

PROEF 2: KEUZE VEEVOEDERLEVERANCIER

Een varkenshouder kocht aan twee veevoederleveranciers biggenvoeders en zou dit graag naar één herleiden. Om de juiste beslissing te nemen, wilde hij de groei en voederconversie bepalen. Via een studieclub hoorde hij van een collega varkenshouder dat zij gratis gebruik maken van een biggenweegschaal via het project. Hij vond dit een goed idee en nam contact op met Inagro. Na een bedrijfsbezoek was de volledige proef in beeld gebracht en kon hij starten.

Om de drie weken werden de biggen bij opzet gewogen. De sterfte werd genoteerd, maar ook het gewicht van de gestorven biggen moest bepaald worden. Eveneens noteerde hij het aantal kilogram voeder wat opgenomen werd en het restmeel bij verkoop van de biggen. De invulbladen die hij van Inagro kreeg, waren een handige herinnering om niets te vergeten noteren. Na elke ronde stuurde de varkenshouder de resultaten door, waarna Inagro zorgde voor de onafhankelijke verwerking ervan. De keuze voor de veevoederleverancier gebeurde uiteraard door de varkenshouder zelf! In onderstaande tabel vind je de samenvatting van de gemiddelde technische resultaten terug:

Gemiddeld speengewicht (kg)	6,20
Gemiddeld aflevergewicht (kg)	21,42
Sterfte %	3,33
Bruto voederconversie	1,57
Netto voederconversie	1,59
Gecorrigeerde voederconversie	1,56
Gem. dagelijkse groei (kg/dag)	0,356 → economisch
Voederopname/dag	0,573 → economisch
Gem. dagelijkse groei (kg/dag)	0,361 → technisch
Voederopname/dag	0,569 → technisch

Netto prestaties of economische prestaties worden berekend op basis van de afgeleverde kilo's. Bij bruto prestaties of technische prestaties wordt de sterfte in rekening gebracht.

PROEF 3: VERWERKEN VAN EIGEN GETEELDE SOJA IN BIGGENVOEDERS

Soja is één van de belangrijkste eiwitbronnen voor varkens. De bonen bevatten echter een hoog aantal antinutritionele factoren (ANF's) wat een hittebehandeling noodzakelijk maakt. Vaak wordt een commercieel soja-product in het voeder ingemengd, wat een relatief hoge kostprijs heeft. Eén van de deelnemende varkenshouders teelde zijn eigen soja om na toosten in te mengen in biggenvoerders. Inagro stelde een proef op waarbij niet alleen de technische resultaten van beide sojabronnen vergeleken werden, maar ook de financiële berekening gemaakt werd. In elke groep werden 80 biggen opgezet. We voerden de proef 2x uit. Uit de resultaten blijkt dat de biggen het bij beide voeders even goed doen (zie tabel). Enkel namen we een tendens waar voor een hogere voeropname bij de eigen geteelde soja (proef 1), maar dit ging niet gepaard met een betere groei. Diarree werd in geen van beide groepen waargenomen.

Parameter	Proef 1		Proef 2	
	Commercieel sojamengsel	Eigen soja	Commercieel sojamengsel	Eigen soja
Opzetgewicht (kg)	6,8	6,8	7,9	7,9
Eindgewicht (kg)	26,9	26,0	24,5	23,9
DG (gr/dag)	466	444	400	388
DVO (gr/dag)	581	640	713	692
Bruto VC	1,25	1,44	1,78	1,78
Sterfte (%)	0	2,5	1,25	1,25

Om de kostprijs van de eigen sojateelt te bepalen, namen we alle aspecten van zaai tot oogst mee. Denk aan bemesten, ploegen, zaaiklaar leggen en pikdorsen. Ook de kost van het zaaizaad, de inoculatie en de onkruidbeheersing werd belicht. Die totale kostprijs wordt vergeleken met de opbrengst.

In deze proef kon de landbouwer 2 ton droge soja oogsten per ha. Dat kwam neer op een kostprijs van 445 euro per ton getoaste soja. Door die relatief lage opbrengst oversteeg deze prijs die van het commerciële sojaproduct. Een opbrengst van minimum 2250 kg soja per ha is noodzakelijk om economisch concurrentieel te zijn. Dat moet in onze regio zeker haalbaar zijn. De belangrijkste knelpunten voor minopbrengst zijn vogel- en wildschade, onkruid (voornamelijk melganzenvoet) en weersomstandigheden.

PROEF 4: DRIEFASE VOEDER IN DE BIGGENAFDELING

De gewichtsaanzet in de biggenafdeling is heel belangrijk omwille van zijn multifactoriële invloed. Niet alleen is een vlotte opstart in de biggenafdeling bepalend voor de technische prestaties gedurende de hele levensduur, maar daarnaast zorgt een goede start ook voor een korter verblijf in de afdeling. Hierdoor gaat het gemiddeld aantal rondes vleesvarkens die gehouden kunnen worden in een jaar ook weer omhoog.

Om de groei te proberen bevorderen werd op dit bedrijf uitgetest of een verandering in voeder een meerwaarde zou betekenen. In hetzelfde biggencompartiment werden meer dan 400 biggen van dezelfde werpronde opgedeeld in 2 groepen. De eerste groep, groep A, kreeg het oorspronkelijke driefase voeder toegediend. Groep B kreeg een nieuw voeder, wat ook uit drie fasen bestond. De opstelling van de hokken werd hierbij gekruist om klimaatinvloeden tot een minimum te beperken, dit wordt geïllustreerd in deze afbeelding.

12 A	6 B
A	B
11 A	5 B
10 B	4 A
B	A
9 B	3 A
8 A	2 B
A	B
7 A	1 B

De biggen werden 3 maal gewogen, één keer bij de opzet, eenmaal tussenin en bij het verlaten van de biggenafdeling. Ook de hoeveelheid toegediend voeder werd nauwkeurig bijgehouden, evenals de eventuele behandelingen en uitval. Hiervoor kregen de veehouders ook hulp van een stagiair uit de bachelor agro- en biotechnologie vanuit Hogeschool Vives. De resultaten van de wegingen worden weergegeven in de tabel rechts.

Daarna werden de resultaten gebundeld, kengetallen werden berekend en geanalyseerd om tot volgende conclusies te komen: Tijdens deze proef zagen we dat het gemiddelde eindgewicht per big in beide groepen gelijk was. Echter, daarvoor werd van voeder A meer opgenomen en bovendien was voeder A ook duurder per kilogram. In totaal kan op één big een economische winst van €0,49 gemaakt worden door voeder B te gebruiken i.p.v. voeder A. De dagelijkse groei van groep A was 19 g hoger dan bij groep B, maar door de 4x hogere uitval in groep B kwamen de eindgewichten toch gelijk uit. Wat bovendien opviel is dat deze sterfte voornamelijk tijdens de 3e fase optrad. De uitval is deels te wijten aan het feit dat voeder B meer vet en eiwit bevat, waardoor jonge biggen met een lage verteringscapaciteit intestinale problemen kunnen gaan

		Groep A
# in		35
gewicht (kg)		177,5
# uit		35
gewicht (kg)		716
# in		35
gewicht (kg)		236,5
# uit		35
gewicht (kg)		830
# in		35
gewicht (kg)		225
# uit		34
gewicht (kg)		820
# in		35
gewicht (kg)		196
# uit		35
gewicht (kg)		794
# in		34
gewicht (kg)		254
# uit		34
gewicht (kg)		886
# in		34
gewicht (kg)		206
# uit		34
gewicht (kg)		820
Totaal		
# in		208
gewicht (kg)		1295
# uit		207
gewicht (kg)		4866
Voederconversie		1,40716886
Product	Totaal (kg)	kg/big
Speenmeel A	1 000	4,81
Starter A	1 025	4,93
Groeimeel A	3 000	14,42
TOTAAL	5 025,00	24,16

		Groep B
# in		35
gewicht (kg)		249
# uit		34
gewicht (kg)		958
# in		35
gewicht (kg)		195,5
# uit		34
gewicht (kg)		734
# in		34
gewicht (kg)		204
# uit		34
gewicht (kg)		794
# in		34
gewicht (kg)		214
# uit		34
gewicht (kg)		770
# in		35
gewicht (kg)		259
# uit		33
gewicht (kg)		802
# in		35
gewicht (kg)		178
# uit		35
gewicht (kg)		728
Totaal		
# in		208
gewicht (kg)		1299,5
# uit		204
gewicht (kg)		4786
Voederconversie		1,405420909
Product	Totaal (kg)	kg/big
Speenmeel B	600	2,88
Starter B	1 575	7,57
Groeimeel B	2 725	13,10
TOTAAL	4 900,00	23,56

krijgen met sterfte als gevolg. Er werd dus besloten om over te schakelen naar het nieuwe voeder B tijdens de twee eerste fasen vanwege de betere prijs, met behoud van voeder A in de laatste fase om de sterfte te temperen. Dankzij de combinatie van beide voeders zijn de economische resultaten verbeterd. Het is een soort compromis waarbij zowel de prijs als de sterfte gedrukt wordt.

Getuigenis van de varkenshouders Familie V.:

"Het was voor ons een hele goede samenwerking. Dankzij deze proef waarbij we het voeder in de biggenafdeling concreet zijn gaan testen, hebben we uiteindelijk veranderingen doorgevoerd. De proef nam minder tijd in beslag dan verwacht, mede dankzij de hulp van onze stagiair, en is ook op lange termijn heel nuttig gebleken. De nieuwe rondes doen het nog steeds heel goed, wij zijn tevreden!"

Getuigenis van 3e jaarsstudent Jonas Cools, die de Bacheloropleiding Agro-en Biotechnologie - afstudeerrichting Landbouw Dierlijke productie volgt aan de hogeschool VIVES te Roeselare.

Jonas liep stage bij de familie V. en hielp actief mee aan de proef:

"Tijdens mijn beide stages mocht ik meewerken aan dit project. Hierbij kreeg ik de kans om de theoretische kennis die ik op school opdeed, om te zetten naar een praktijkgerichte proef.

Tijdens mijn eerste stage werkte ik aan een proef in de biggenafdeling. Hierbij werden twee soorten voeders van beide drie fases gedurende één ronde vergeleken. Het nieuw uitgeteste voeder kwam er inderdaad ook beter uit dan het oorspronkelijke voeder. Voor mijn tweede stage doe ik een proef in de kraamstal. Hier ga ik de meerwaarde uittesten van de melkpoedercups. Dit wordt meerdere rondes na elkaar gedaan om een goed beeld te kunnen schetsen en voldoende resultaten te hebben.

Via dit project realiseren Inagro en VIVES een mooie samenwerking. Ik heb heel veel bijgeleerd tijdens mijn proeven en ik vind dit ook de leukste en beste manier om te kijken of je je theoretische kennis kunt toepassen in de praktijk, wat ook wel het doel is van een bacheloropleiding. Deze proeven zijn mede mogelijk gemaakt door de samenwerking tussen Inagro en VIVES. Dankzij de expertise van beide partners en het materiaal beschikbaar gesteld vanuit het project, kreeg ik de nodige ondersteuning om deze twee proeven op poten te zetten.

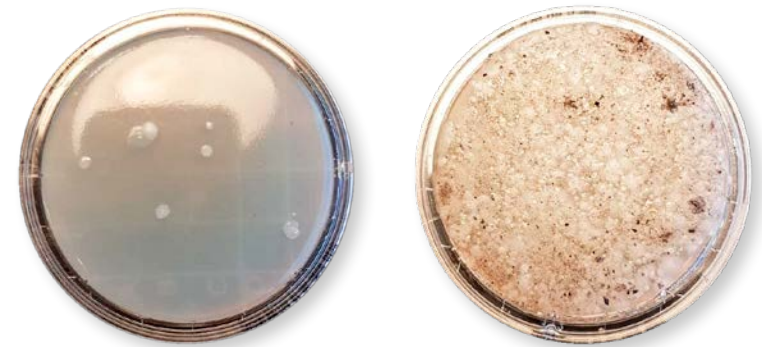
Hopelijk spoort mijn getuigenis andere landbouwers ook aan om proeven op te stellen. Ik ervaarde dat het opzetten en uitvoeren van een proef niet altijd moeilijk is, noch veel tijd in beslag hoeft te nemen. Dit alles was voor mij een mooie en leerrijke ervaring!"

PROEF 5: REINIGINGS- EN ONTSMETTINGSPROCES EVALUEREN

De druk op een varkensbedrijf is over het algemeen in de loop van de jaren gestegen. De steeds groter wordende bedrijven en de hoogproductieve zeugen liggen hier onder andere aan de basis van. Wat zeker ook meespeelt is het opduiken van nieuwe en oude ziekteverwekkende virussen en/of bacteriën.

Als varkenshouder is het dan ook van belang dat je de bioveiligheid niet uit het oog verliest. Tijdens de bedrijfsbezoeken viel het op dat de meeste varkenshouders al heel wat regels hanteerden omtrent bioveiligheid. Denk maar aan verschillende kledij en schoenen per afdeling, en afzonderlijke materialen per diercategorie. Wat het reinigen en ontsmetten betreft zien we dat varkenshouders vaak veronderstellen dat ze alles goed uitvoeren, maar het controleren van het effect ervan ontbreekt.

Tijdens dit project hebben we een varkenshouder geholpen om het reinigingsproces te verbeteren. Op het zicht was de stal perfect proper. Toen we het reinigings- en ontsmettingsproces in beeld brachten met behulp van hygiënogrammen was het toch wel even schrikken. Er waren heel wat bacteriekolonies te zien op de afdrukplaatjes die de varkenshouder genomen had in de biggenafdeling. De rechtse foto, die we ter beschikking kregen van DGZ geeft dat weer.

PROEF 6: UITTESTEN AFLEIDINGSMATERIAAL

Bij een correct uitgevoerd R&O proces verkrijgen we een hygiënogram met weinig bacteriekolonies zoals weergegeven wordt op de linkse foto (p. 19). Dit is opnieuw een voorbeeld dat het gezegde "Meten is weten" niet onbelangrijk is!

Uit de resultaten bleek dus dat het R&O-proces bij deze varkenshouder verbeterd kon worden. We namen de acht stappen onder de loep:

- 1 droog reinigen
- 2 inweken
- 3 hoofdwass
- 4 spoelen
- 5 opdrogen
- 6 ontsmetten
- 7 naspoelen
- 8 leegstand

Op de website van DGZ (www.dgz.be) worden die uitgebreid beschreven. Bij navraag bleek dat de varkenshouder de eerste stap 'droog reinigen' niet uitvoerde, maar meteen de afdeling inweekte. Hierdoor werkte het inweekmiddel niet optimaal en werd de vetlaag en biofilm niet volledig losgeweekt.

Op dit bedrijf werd een oplossing gezorgd voor staartbijten. Uit studies blijkt staartbijten een multifactorieel gegeven te zijn waar verveling sterk in meespeelt. Indien andere oorzaken uitgesloten kunnen worden, is het belangrijk om verveling tegen te gaan door het verschaffen van verrijkmateriaal. In deze proef werd nagegaan of de hoogte, de dikte en de materie van verrijkmateriaal een invloed hebben op de mate van gebruik ervan door vleesvarkens.

Met behulp van een ketting werden in verschillende compartimenten random en op verschillende hoogtes, afleidingsmateriaal opgehangen. De gekozen hoogtes waren 0,60; 0,70 en 0,80 meter van de grond. Hier van werden er telkens vier per leeftijdsgroep geïnstalleerd. De invloed van de dikte van het materiaal werd nagegaan door gedroogde takken met verschillende diameters (3, 4, 5 en 6 centimeter) op te hangen op dezelfde hoogte. Daarnaast werd ook het verschil gemaakt tussen gedroogde houten wilgentakken en Socarex buizen, om na te gaan of het materiaal ook een invloed heeft op de mate van spelen met verrijkmateriaal. Deze hadden telkens een zo gelijk mogelijke lengte en dikte.

Bij elk van deze proeven werd ervoor gezorgd dat deze steeds bij varkens met verschillende leeftijden en gewichten getest werd. De verschillende proeven werden over de verschillende hokken verdeeld zoals hieronder weergegeven.

Behandeling: socarex	Behandeling: hoogte	Behandeling: hoogte	Behandeling: dikte
Centrale gang			
Behandeling: hoogte	Behandeling: dikte	Behandeling: hoogte	Behandeling: socarex

Tijdens de proef werd snel duidelijk dat de zwaarste varkens (+70 kg) aan alle drie de hoogtes met het hout hadden gespeeld. Biggen van 30 kg hadden enkel aan de laagste takken gebeten. Naarmate de dieren groeiden konden ze beginnen spelen met het hoger geplaatste afleidingsmateriaal. Hieruit kon worden geconcludeerd dat het materiaal best zo laag mogelijk wordt opgehangen zodat de kleinste biggen er ook mee kunnen spelen.

Het viel ook op dat te dikke takken nauwelijks werden aangeraakt. Het aanwezig blijven van de schors vormde een goede indicatie. Vooral de kleinere biggen hadden het moeilijk om het hout in de mond te nemen wanneer de tak te dik was. Een te dunne tak werd tijdens het spelen vaak gebroken. Hierdoor ontstond het risico dat grote stukken hout in het spijsverteringskanaal zouden belanden. Uit de proef kan worden geconcludeerd dat het materiaal best een kleine diameter heeft maar toch stevig genoeg is (>3 cm) en bijgevolg niet afkraakt. Een diameter van meer dan 5 centimeter is niet aangewezen. Een dikte tussen 3 en 5 centimeter biedt stevigheid en is eveneens toegankelijk voor de jongere biggen.

Bij het analyseren van het verschil tussen de houten takken en de Socarex-buizen viel op dat de mate van gebruik moeilijk te beoordelen was bij de Socarex buizen. Het hout verloor snel zijn schors, de punten werden afgestompt en na meerdere weken bleef bijna niets meer over van de takken. De Socarex-buizen werd platgebeten maar daarna was er maar weinig verandering meer waar te nemen. Het nadeel van hout is dus dat dit vervangen moet worden, maar er werd wel veel aandacht aan besteed. Bij de Socarex-buizen zou een nieuwe proef met waarnemen opgezet moeten worden om te kunnen nagaan of er evenveel mee gespeeld wordt.

Tussen de verschillende hokken konden de resultaten van de onderzoeken soms sterk variëren. Er viel op dat in sommige hokken veel gespeeld werd en in andere heel weinig, terwijl er geen verschil in leeftijd was en het hout laag genoeg ging.

Dit zou enerzijds te verklaren zijn door de hokdensiteit die niet overal gelijk was door het optreden van uitval. Op die manier waren er minder varkens om met het voorwerp te spelen en daarenboven kan de nood aan afleiding kleiner zijn bij een lagere bezettingsgraad, wegens minder stress. Daarnaast zou dit ook te verklaren zijn door onderlinge verschillen in het hout. Het hout was afkomstig van meerdere bomen en meerdere takken. Anderzijds kan het verschil in omgeving hier ook een rol spelen, denk aan mogelijke invloed van ventilatie, lichtinval, mate van openstaan voederbak, stress...

Tijdens de proeven werd ook ondervonden dat de varkens een voorkeur hadden voor vochtiger hout. Dit kan verklaard worden door het sterker vrijkomen van geur en smaak, wat ook in de literatuur aangetoond is. Het materiaal moet bij voorkeur niet boven de voedertrog geplaatst worden om zo genoeg ruimte toe te laten voor spel.

De resultaten op je bedrijf verbeteren ...

Onder de vorm van protocollen werd nuttige info gebundeld en op een praktische manier weergegeven. Deze werden uitgewerkt om heel gericht (meestal via een stappenplan) opgevolgd te kunnen worden, om zo je bedrijfsvoering te kunnen aanpassen en verbeteren. De protocollen kunnen afgedrukt worden op waterbestendig papier om in de stal op te hangen. Volgende onderwerpen komen aan bod:

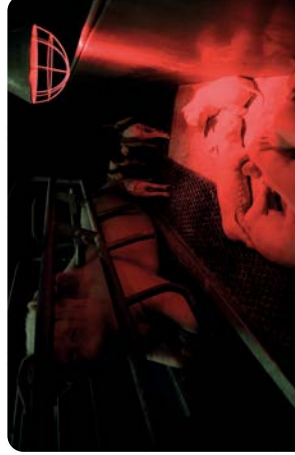
- 1**

met een optimale bescherming van pasgeboren biggen
- 2**

met een effectieve behandeling van diarree in de kraamstal
- 3**

met een goede quarantaine
- 4**

met juiste vaccinatiepraktijken
- 5**

met aandachtspunten drinkwatermedicatie
- 6**

door je energiefactuur te bestuderen
- 7**

tips voor een hete zomer
- 8**

met een goed vervangingsbeleid voor zeugen
- 9**

met een goede verlegstrategie
- 10**

door de technische prestaties in de biggenafdeling snel uit te rekenen

PROTOCOL 1: DE RESULTATEN OP JE VARKENSBEDRIJF VERBETEREN...

... MET EEN OPTIMALE BESCHERMING VAN PASGEBOREN BIGGEN

BIEST IS LEVENSNODZAKELIJK

- Voorzie **minimum 160 g/kg LG** biest per big. De biestopname gebeurt het best **binnen 12 tot 24 uur** na de geboorte.
- Laat bij grote nesten de biggen **alternerend** zuigen.
- Leg een pasgeboren big onder de **lamp** of aan de uier.
- Geef de kleinste biggen de eerste dagen een **energiesupplement**.
- **Groeper de kleinste biggen** na biestopname bij een zeug met goed bereikbare tepels (2e-3e worps).
- **Verdeelt** de biggen over het beschikbare aantal tepels.

OMGEVING BEPAALT COMFORT

- Zorg voor een **droge** stal en **warme** biggen-nesten (32-35 °C).
- **Observeer** hoe de biggen zich gedragen. Pas indien nodig de hoogte van de lampen en de temperatuur van de vloerverwarming aan.
- Strooi een ontsmettend en opdrogend **poeder** over de pasgeboren, natte biggen.
- Hou voldoende **toezicht** bij de zeugen die werpen, maar respecteer de **rust** in de stal!

ZEUG DIE ZICH GOED VOELT, GEEFT VLOT MELK

- Bepaal de optimale **vaccinatiestrategie** voor een kwaliteitsvolle biest.
- Bescherm de (jonge) zeugen met een **stal-vaccin** op basis van de mest uit nesten met diarree.
- Zorg voor **gezonde zeugen** in goede conditie: spekdikte (18 mm eind dracht), ontwormd, schurftvrij, goed beenwerk en klauwen.
- Voorzie een optimaal **staklimate** (18-20 °C) voor een vlotte voeropname.
- Voorzie bacteriologisch zuiver **drinkwater** dat voldoet aan de chemische richtwaarden, met voldoende debiet (2-4 L/min) > www.dgz.be.

PROTOCOL 2: DE RESULTATEN OP JE VARKENSBEDRIJF VERBETEREN...

... MET EEN EFFECTIEVE BEHANDELING VAN DIARREE IN DE KRAMSTAL

1 VERZORG DE BIGGEN

Tender, love and care!

- Voorkom uitdroging door elektrolyten toe te dienen.
- Hou de biggen warm en droog.
- Stop de toediening van kunstmelk.

Voorzorg verspreiding naar andere nesten

- Ontsmet laarzen, gebruikte materialen en handen na iedere behandeling.

Bescherm de volgende groepen

- Zorg voor voldoende biestopname.
- Vaccineer de zeugen vóór werpen (E. Coli, Clostridium).
- Besmet de (jonge) zeugen met mest van (onbehandelde) biggen.
- Reinig en ontsmet de stallen.

2 STEL DE JUISTE DIAGNOSE...

Neem een staal vóór je de biggen behandelt met antibiotica.

Virale diarree (rotavirus)

Bacteriële diarree (E. Coli, Clostridium)

Parasitaire diarree (Coccidiose)

3 ... EN BEHANDEL DE BIGGEN

Enkel ondersteuning van de biggen is mogelijk.

- Kies het meest geschikte product (antibiogram).
- Pas de juiste dosering toe.
- Behandel voldoende lang.

Dien (preventief) Toltrazuril toe tussen dag 4 en dag 7.

PROTOCOL 3: DE RESULTATEN OP JE VARKENSBEDRIJF VERBETEREN...

... MET EEN GOEDE QUARANTAINES

TIPS!

- Organiseer de quarantainestal als volledig aparte afdeling op je bedrijf.
- Voorzie aparte kledij, laarzen en materialen.
- Verzorg de quarantaine als laatste afdeling van de dag.
- Een optimale quarantaine duurt minimum 8 weken.

OBSERVATIE WEEK 1 - 2

- Aanvoer**
- Neem symptomen als hoest, diarree en koorts waar.
 - **Ontworm en ont-schurft** de dieren.
 - Laat bloed nemen om antistoffen en/of ziektekiemen te detecteren.
 - Detecteer de eerste **bronst**.

IMMUNISATIE WEEK 3 - 4

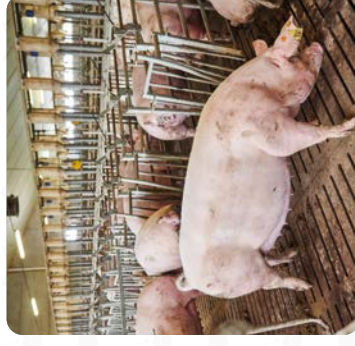
Dien vaccinaties toe.

ADAPTATIE WEEK 5 - 8

- Breng de gelten in contact met **bedrijfsgeigen kiemen** via weg-wermatjes uit kraamhokken, speelgoed uit de batterij of mest afkomstig van zeugen. Vervang alles regelmatig door vers materiaal.
- Laat de gelten de **infectie** door-maken. Ze bouwen antistoffen op, maar scheiden de kiem opnieuw uit.
- Geef de infectie de tijd om zich te **stabiliseren** en de uitscheiding te verminderen.

INTRODUCTIE > WEEK 8

PROTOCOL 4: DE RESULTATEN OP JE VARKENSBEDRIJF VERBETEREN...

... MET JUISTE VACCINATIEPRAKTIJKEN

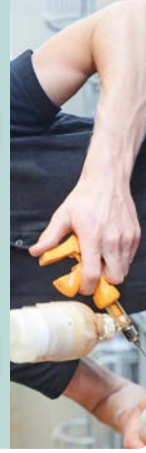
VACCINS BEWAREN

- Berg de vaccins **onmiddellijk** op na levering.
- Hou de **temperatuur van de koelkast** op 3 tot 8 °C. Controleer dat met een thermometer.
- Plaats **geen vaccins in de deur** van de frigo.
- Koop niet te **veel vaccins** aan in verhouding tot het nodige aantal!
- **Gebruik levende vaccins onmiddellijk** op na menging. Je kan deze vaccins niet bewaren!

VACCINATIEMATERIAAL KIEZEN

- Gebruik **wegverpnaalden**. Gebruik 1 naald per zeug, 1 per nest en 1 per 10 biggen.
- Vaccineer met **D3-naalden**. Die zijn opspoorbaar aan de slachtlijn.
- **Spoel de spuit** regelmatig uit met heet water.
- **Kies de juiste naaldlengte**.
 - Biggen in kraamhok 10 mm
 - Biggen in batterij 20 mm
 - Vleesvarkens 30 mm
 - Gelten 40 mm
 - Zeugen 40-50 mm
- Kies een naald met een **diameter tussen 0,8 en 1,1 mm**, afhankelijk van de viscositeit van het vaccin.

VACCIN TOEDIENEN

- Voorkom dat verschillende vaccins mengen. Gebruik **per vaccin aparte naalden en spuiten**.
- **Vaccineer geen zieke dieren**.
- **Volg de richtlijnen** van de fabrikant.
- **Dien het vaccin juist toe**:
 - **Intramusculair**:
 - naald loodrecht en horizontaal op huid;
 - een hand achter het oor bij zeugen;
 - twee vingers achter het oor bij biggen.
 - **Subcutaan**:
 - korte naald;
 - juist door de huid.
 - **Oraal**:
 - individueel drenchen;
 - drinkwaterbakjes.
 - **Intradermaal**
 - eender waar op de huid, maar niet op haren;
 - liefst op losse, zachte huid (bv. nek, achterhand).

PROTOCOL 5: AANDACHTSPUNTEN DRINKWATERMEDICATIE

**KWALITATIEF GOED DRINKWATER
ZOWEL BACTERIOLOGISCH
ALS CHEMISCH**

**GOED DRINKWATERSYSTEEM:
DEBIET NIPPELS, DIAMETER
WATERLEIDINGEN...**

**JUISTE TOEPASSING VAN
EEN GEPAST, GOED OPLOSBAAR
GENEESMIDDEL**

Merksnaam	Kleurcode AMCRA	Actieve stof	Dosis	Wachttijd	Raadgevingen
Amoxicilline 70%	Oranje	Amoxicilline	28,6 mg/kg LG/dag gedurende 4 à 5 dagen	2 dagen	Lost goed op bij basisch drinkwater PH >7. Indien pH lager, NA-CARBONAAAT toevoegen.
Doxycycline 75%	Oranje	Doxycycline	14 mg/kg LG/dag gedurende 5 dagen	5 dagen	Lost goed op bij zuur drinkwater PH <7. Indien pH hoger, CITROENZUUR toevoegen.
Solacyl 100%	Geen AB	Natriumsalicylaat	35 mg/kg LG/dag gedurende 3 à 5 dagen	0 dagen	Lost zeer goed op.
Trimazin 90%	Geel	Sulfadiazine Trimethoprim	1 gram/30 kg LG/dag gedurende 3 à 5 dagen	12 dagen	Maak vooroplossing klaar in zeer heet water (50-55°C). Meng zeer goed met staafmixer.
Lincocin 40%	Oranje	Lincomycline	15 mg/kg LG/dag ged. 21 dagen (lysenterie, MHyo), ged. 7 dagen (andere)	1 dag	Lost zeer goed op.
Promycine 4800	Oranje	Colistine sulfaat	21 mg/kg LG/dag gedurende 5 à 7 dagen	2 dagen	Lost goed op.
Levamisole Hcl 80 %	Geen AB	Levamisole	100 g/10.000 kg LG	10 dagen	Zorg dat de oplossing in 8 uur opgenomen wordt.

DOSIS DIERGENEESMIDDEL (MG/KG) X GEM. LICHAAMSGEWICHT (KG) X # DIEREN = ... **GR DIERGENEESMIDDEL/1000 L WATER**
TOTALE WATEROPNAME PER DAG (L)

BESPREEK JE VRAGEN ALTIJD MET JE BEDRIJFSDIERENARTS!

PROTOCOL 6: DE RESULTATEN OP JE VARKENSBEDRIJF VERBETEREN...

... DOOR JE ENERGIEFACTUUR TE BESTUDEREN

Je energiefactuur bestaat uit drie grote delen: de eigenlijke energiekost (35%), de kosten om de energie tot bij jou te brengen (62%) en de bijdragen of toeslagen (3%). De som van die bedragen bepaalt wat jij betaalt voor de energie.

ENERGIE

35%

- Vaste vergoeding per MWh die je verbruikt. Hierover kan je contracten afsluiten. Onderhandelen doe je best niet op het **einde van het jaar, want dan zijn de prijzen hoger.**
- Bij een verbruik van minder dan 50.000 kWh/jaar kan je het contract maandelijks opzeggen. Is je verbruik hoger, dan kan je opzeggen volgens de overeenkomst in het contract.
- De prijs is meestal verschillend voor piekuren en daluren.
- De energieleverancier rekent een bijdrage aan voor de ontwikkeling van stroomproductie uit groene stroom en uit warmtekrachtkoppeling.

NETWERKKOSTEN

62%

- Transportkost** = de kost die je betaalt voor het vervoer van elektriciteit via het hoogspanningsnet.
- Distributiekost** = kost die je betaalt voor het vervoer van de elektriciteit via het distributienet tot bij je thuis.
- De prijzen zijn afhankelijk van de leverancier (Gaswest, Infrax West...) en worden onderhandeld door de gemeente.
- Een **cabine** plaatsen zorgt voor daling van deze kosten.

TOESLAGEN

3%

- Federale bijdrage** = jouw bijdrage voor de werking van het CREG, nucleair passief, Kyoto fonds, sociaal fonds en beschermde klanten.
- Bijdrage energiefonds** = jouw bijdrage voor o.a. de werking van het VREG.
- Bijdrage op energie** = indirecte belasting of accijns. Hiervoor kan je als landbouwer een vrijstelling vragen en voor een periode van 3 jaar terugvorderen. OPGELET: telkens als je verandert van leverancier moet je deze **vrijstelling** opnieuw doorsturen. Dat gebeurt niet automatisch.

PROTOCOL 7: TIPS VOOR EEN HETE ZOMER

HOE GAAN VARKENS OM MET HITTE?

- Beperkte zweetcapaciteit
- Versnelde ademhaling, hijgen
- Verhoogde hartslag
- Onrust, agressie

STRESS

- Gedaalde voederopname
- Verminderde melkgift, meer terugkomers en verwerpingen
- Lagere spermakwaliteit
- Mindere groei, lagere karkaskwaliteit
- Verhoogde sterfte

ALGEMENE TIPS:

- **Controleer** alle **ventilatoren** en alarmsystemen regelmatig.
- Controleer **temperatuur** en relatieve **vochtigheid** in de stal.
- Voeder op de **koelste uren** vroeg op de dag en las later op de avond een **tweede voederbeurt** in.
- Zorg voor onbeperkte toegang tot koel **drinkwater**.
- Zorg voor een **geconcentreerder voeder** of een **vetrijk voeder**, lager in ruw eiwit. Dat kan je eventueel supplementeren met vitamines.
- Voeder de **biggen** voldoende bij in de **kraamstal**.

DE DIEREN AFKOELEN

- Bevochtig de huid door "**drip-cooling**"
- Leg de ligplaatsen nat
- Verhoog de **luchtsnelheid** (extra ventilatoren)
- Verminder de **bezettingsdichtheid**, ook in de vrachtwagen

DE OMGEVING AFKOELEN

- Houd bij nieuwbouw rekening met warme zomers
- Oriëntatie van de gebouwen
- Isolatie
- Plaatsing van een groenscherm en/of bomen
- Zorg voor een onrechtstreekse luchtinlaat (bv. onder mestkelder)
- **Koel de inkomende lucht** af via warmtewisselaars
- Kalk vensters wit of voorzie **raamfolie**
- **Sproei** of **vernevel** de inkomende lucht (bij voldoende lage relatieve vochtigheid)

PROTOCOL 8: VERVANGINGSBELEID VAN ZEUGEN

CRITERIA VOOR AANVOER VAN GELTEN

- Aantal spenen: minimum 14, liefst 15 of meer, netjes op een rij, evenwijdig aan elkaar
- Geboortegewicht > 1 kg
- Geen erfelijke gebreken, zoals navelbreuken
- Goede beenstand

STREEFCIJFERS

- Vervangingspercentage: $\pm 45\%$
- Gemiddeld worpnummer: 3 - 4
- Beste resultaten als iedere ronde ongeveer 20% van de zeugen een eersteworpszeug is

CRITERIA VOOR AFVOER VAN REFORME ZEUGEN

- Verminderde productie, weinig levend geboren, veel doodgeboren, onvoldoende melkgift
- Verminderde vruchtbaarheid
- Verlenen van geboortehulp
- Ouderdom, slecht beenwerk

CRITERIA BIJ EERSTE DEKKING

- Spekdikte: 13 - 15 mm
- Gewicht: 135 - 160 kg
- Leeftijd: 230 - 250 dagen
- 2^e of 3^e bronst

UITBETALING VAN REFORME ZEUGEN

- Afhankelijk van slachthuis
- Op basis van koud / warm geslacht gewicht of levend gewicht

REKEN CORRECT OM ALS JE WIL VERGELIJKEN!

- Weeg de zeugen voor je ze afvoert
- Koud geslacht gewicht = warm geslacht gewicht * 0,98 (2% dripverlies)
- Levend gewicht = koud gewicht * 1,27

Kostprijs gelten afhankelijk van ...

Eigen aanfok

Aankoop

Met licentie

Zonder licentie

Leeftijd gelt
Frequentie van
aankoop

ALLE KEUZES HEBBEN VOOR- EN NADELEN! KIES WAT HET BEST BIJ JOU EN JE BEDRIJF PAST.

PROTOCOL 9: DE RESULTATEN OP JE VARKENSBEDRIJF VERBETEREN...

... MET EEN GOEDE VERLEGSTRATEGIE

EERST BIEST!

- Verleg de biggen niet voor ze **min. 24 uur** oud zijn.
- Pas indien nodig **spit-suckling** toe zodat elke big voldoende biest kan opnemen bij de **eigen moeder**.
- **Homogeniseer** de nesten en verzamel de kleinste biggen bij een tweede worpszeug (overal 14-15 biggen).
- Zijn de tomen te groot en niet uniform, laat de biggen dan minstens 12 uur bij de moeder en verleg ze daarna.

OBSERVEER EN EVALUEER

- Observeer welke biggen niet gevuld zijn en kleur ze.
- Kleur de biggen die wel op de uier zuigen maar niet op een tepel.
- Kleur de biggen die blijven zoeken aan de uier terwijl de andere biggen slapen.
- Kijk welke biggen vechten voor dezelfde tepel en neem de zwakste weg.

BIGGEN DOORSCHUIVEN

- Speen de biggen van een zeug die vroeger geworpen heeft.
- Breng die biggen naar een nursery. Leg bij die zeug sterke biggen van 3-4 dagen oud.
- Breng de gekleurde biggen uit andere nesten bij de zeug waar de sterke biggen weggenomen zijn.

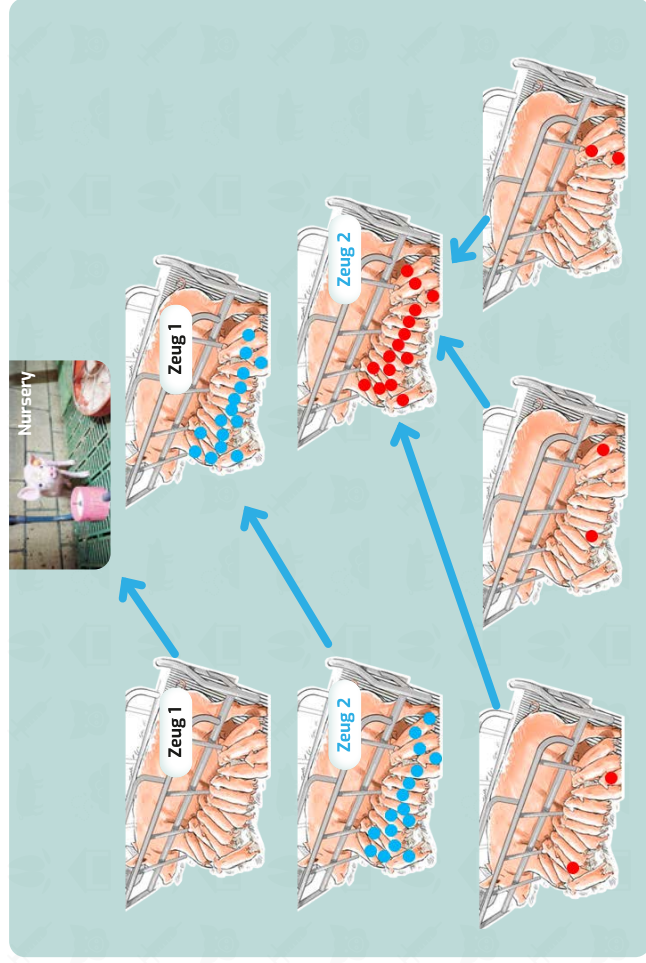
> ZIE SCHEMA P. 2

LET OP!

- Meng biggen van zo weinig mogelijk tomen.
- Verleg geen zieke biggen of biggen met diarree.
- Strooi poeder over de verlegde biggen. Zo ruikt de zeug de nieuwe biggen minder goed.

DE IDEALE PLEEGZEUG....

- is fit en neemt voer en water goed op;
- heeft voldoende goed bereikbare tepels;
- heeft in eerdere worpen een groot aantal biggen gespeend;
- is een rustige zeug.

PROTOCOL 10: DE RESULTATEN OP JE VARKENSBEDRIJF VERBETEREN...

DOEL: TECHNISCHE PRESTATIES IN DE BIGGENAFDELING SNEL UITREKENEN

A	B	C	D	E
1		Gegevens		
2				
3		Opzetgewicht		
4	Datum	Aantal	Gewicht (kg)	Gem. gewicht
5	8/10/2019	241	1536	6,37
6				
7		Eindgewicht		
8	Datum	Aantal	Gewicht (kg)	Groeidagen
9	19/11/2019	240	5468	22,78
10	=SOM(B9:B10)	240	5468	#DELING.DOOR.0!
11				22,78
12				10080
13		Totaal voederverbruik		
14		5848		=SOM(C9:C10)
15				=C11/B11
16		Sterftes		
17	Datum sterfte	Groeidagen	Gewicht sterfte (kg)	Totaal gewicht
18	24/10/2019	16	13	13
19		0		
20		0		Aantal gestorven dieren
21	=ALS(B18=0;A18;SAS5)			1
22		0		Totaal groeidagen
22		0		16

=C5/B5

=B9*(A9-A5)

=SOM(E9:E10)

Groene vakjes » Gegevens ingeven

Witte vakjes » Formule ingeven

=SOM(C18:C28)

=AANTAL(A18:A28)

=SOM(B18:B28)

GEBRUKTE FORMULES

Opzetduur =H8/B11
 Sterfte =I-(B11/B5)
 Gem. opzet gewicht =D5
 Gem. eind gewicht =D11

Groeidagen =E11
 Tot. gewichtsaanzet =C11-C5
 Gem. dagelijkse groei =H9/H8*1000
 Gem. dagelijkse voederopname =A14/H8
 Netto voederconversie =A14/H9

Groeidagen =E11+D22
 Tot. gewichtsaanzet =C11-C5+D18
 Gem. dagelijkse groei =H16/H15*1000
 Gem. dagelijkse voederopname =A14/H15
 Bruto voederconversie =A14/H16

	G	H
1	Resultaten	
2	Opzetduur	42
3	Sterfte	0,41%
4	Gemiddeld opzet gewicht (kg)	6,37
5	Gemiddeld eind gewicht (kg)	22,78
6		
7	Netto prestaties (economisch obv afgeleverde kg)	
8	Groeidagen	10080
9	Totale gewichtsaanzet (kg)	3932
10	Gemiddelde dagelijkse groei (g/dag)	390
11	Gemiddelde dagelijkse voederopname (kg/dag)	0,580
12	Netto voederconversie	1,487
13		
14	Bruto prestaties (technisch obv groei incl. sterfte)	
15	Groeidagen (voor alle varkens incl. sterfte)	10096
16	Totale gewichtsaanzet (kg)	3945
17	Gemiddelde dagelijkse groei (g/dag)	391
18	Gemiddelde dagelijkse voederopname (kg/dag)	0,579
19	Bruto voederconversie	1,482
20		
21		
22		

DE RESULTATEN OP JE VARKENSBEDRIJF VERBETEREN...

DOEL: SNEL FACTUREN OPMAKEN, ENKEL NAAM GEFACTUREERDE INGEVEN
 » ADRES, BTW EN REKENINGNUMMER VERSCHIJNEN AUTOMATISCH

A	B	C	D	E
1				
2	Inagro vzw		Tim Maertens	
3	Ieperseweg 87, 8800 Rumbleke Beitem		Beekplaats 2, 8500 Kortrijk	
4	T 051 27 32 00		BE 0445 674 246	
5	info@inagro.be		Rekeningnummer	
6	BE 0417 474 241		BE55 3350 0637 5699	
7	BE54 0680 3483 0097			
8				
9	Aankoopborderrei:			
10	Datum:			
11				
12		Korrelmaïs		
13	Gewicht (kg)	Euro/ton	Totaal	
14		€ 0,00		€ 0,00
15				
16				
17				
18				
19				
20			Bedrag excl. btw	€ 0,00
21			BTW 6%	€ 0,00
22			Te betalen	€ 0,00

GEbruik FUNCTIE 'VERTICAAL ZOEKEN'

=VERTZOEKEN(SE52;Blad 2!A2:D9;2;ONWAAR)

Zoekwaarde SES2

Tabelmatrix 'Blad2!A2:D9

Kolomindex_getal 2

Benaderen ONWAAR

=VERTZOEKEN(SE52;Blad2!A2:D9;3;ONWAAR)

Zoekwaarde SES2

Tabelmatrix 'Blad2!A2:D9

Kolomindex_getal 3

Benaderen ONWAAR

=VERTZOEKEN(SE52;Blad2!A2:D9;4;ONWAAR)

Zoekwaarde SES2

Tabelmatrix 'Blad2!A2:D9

Kolomindex_getal 4

Benaderen ONWAAR

Kolomindex_getal 1
1ste kolom van je selectie

Kolomindex_getal 2
2de kolom van je selectie

Kolomindex_getal 3
3de kolom van je selectie

Kolomindex_getal 4
4de kolom van je selectie

A	B	C	D
1	Naam	BTW-nr	Rekeningnummer
2	Jan Coppens	Molenstraat 5, 8800 Roeselare	BE94 3850 0637 5694
3	Febe Louwagie	Gansbekerstraat 33, 8600 Diksmuide	BE93 3750 0637 5695
4	Kobe Desmet	Ieperseweg 156, 8980 Zonnebeke	BE92 3650 0637 5696
5	Joris Vandermeulen	Zeeweg 20, 8620 Nieuwpoort	BE84 3550 0637 5697
6	Bram Roelens	Kattestraat 13, 8700 Tielit	BE86 3450 0637 5698
7	Tim Maertens	Beekplaats 2, 8500 Kortrijk	BE55 3350 0637 5699
8	Ilse Pauwelyn	Beverstraat 95, 8970 Poperinge	BE44 3250 0637 5700
9	Veerle Janssens	Wieltesstraat 4, 8890 Moorslede	BE93 3150 0637 5701

Blad 2 in Excel

UITBREIDING: DROPDOWN MAKEN VIA GEGEVENSVALIDATIE

Gegevens Controleren Breed Help Acrobit
 Query's en verbodlagen 24 24
 Ervaren helpen 2.1 Sorteren Filter
 Verwijderen verwijderen
 Query's en verbodlagen
 In-cell dropdown
 Toestaan lijst selecteren
 Bron =Blad 2!\$A\$2:\$A\$9

R

Gegevensvalidatie...
 Ongedefinieerde gegevens
 Validaatieregels instellen

Tim Maertens
 Adres
 BTW-nr
 Rekeningnummer

Aandacht voor sociaal aspect

Met dit project werd ook getracht extra aandacht te geven aan het sociale aspect van de varkenssector. 'Hiervoor werden mensen samengebracht om van gedachten te wisselen over het psychisch welbevinden van landbouwers.

Enerzijds werd gefocust op het welzijn van de varkenshouders zelf: Iedereen heeft het wel eens lastig, maar door de sociale isolatie veroorzaakt door de lockdown in volle coronacrisis én daarbovenop opnieuw een daling in de varkensprijzen, werd 2020 bijzonder moeilijk voor sommige varkenshouders. Een nieuwsbrief rond weerbaarheid werd opgemaakt in samenwerking met experts Geert Taghon (Sociaal-Agogisch werk, University of applied Sciences VIVES) en Dirk Beeckman (adviseur Boeren op een Kruispunt). Deze werd uitgestuurd naar alle varkenshouders in de Westhoek. De nieuwsbrief had niet alleen als doel om een hart onder de riem te steken, maar ook om te informeren. Zo werden praktische tips meegegeven om opnieuw zuurstof te gaan creëren, maar ook advies om mentale overbelasting te kunnen herkennen. Daarnaast werd aangegeven op welke websites evenals bij welke instanties je terecht kan voor hulp bij zowel financiële, economische, psychologische, technische of sociale problemen.

Daarenboven werd er ook een begeleidende brief naar de artsen in de Westhoek uitgestuurd om een goede follow-up te verzekeren. De nieuwsbrief werd eveneens gedeeld via de kanalen van de partners om een zo breed mogelijk publiek te bereiken. Verder in deze brochure kan je deze nieuwsbrief ook nalezen.

Daarnaast werden ook de erfbetreders niet vergeten en werd een vormingsdag georganiseerd om hen te leren reageren op moeilijke situaties. Volgende onderwerpen werden behandeld: Hoe kan getracht worden situaties beter in te schatten? Hoe moet omgegaan worden met verdriet, woede of verslagenheid? Wat kan er gedaan worden om mensen te ondersteunen op het moment zelf en hoe kan er op lange termijn hulp geboden worden? Het doel was om mensen te vormen, wat zowel de erfbetreders als de erfhouders ten goede zal komen.

Als laatste werd ook ingezet op het sensibiliseren van derden. Aan de hand van een vertoning van de film 'Wat hebben we verdiend vandaag?' en een getuigenis van een varkenshoudster gedurende de internationale week van SAW, werd getracht het soms negatieve beeld van de boerensector om te keren. Er werd aangetoond dat veehouders inzetten op een gezonde en gelukkige veestapel, ondanks de hoge werkdruk. Als afsluiter was er ook ruimte voor een debat, waaruit bleek dat jongeren veel belang hechten aan dierenwelzijn en dat kleinschalig boeren en de korte keten een grote plaats zullen krijgen in de toekomst.

Als het even wat minder gaat ...

Nieuwsbrief mentale veerkracht

<https://pixabay.com/nl/photos/landschap-sunrise-tarwe-natuur-1487989/>

Iedereen heeft het wel eens lastig.

Zeker nu, in deze turbulente tijden, waarin Corona ervoor zorgt dat we op onszelf aangewezen zijn en de varkensprijzen bovendien terug laag staan. In deze nieuwsbrief, opgemaakt in samenwerking met experts Geert Taghon (Sociaal-Agogisch werk Vives) en Dirk Beeckman (adviseur Boeren op een Kruispunt), hoe we hiermee kunnen omgaan.

Iedereen heeft wel eens een dipje. Maar wat als dat dipje blijft duren?

Even stilstaan bij hoe je hiermee aan de slag kan is belangrijk, nu dagelijks nog meer. Een enkele zieke big waar geen oplossing voor gezocht wordt, kan snel een nadelige invloed hebben op zijn hokgenoten, en zonder behandeling kan dat op termijn zelf tot een bedrijfsprobleem leiden. Dit kan je vergelijken met je eigen 'mindset': voel je je zelf niet goed, dan kan dat na een tijdje een nadelige invloed hebben op het bedrijf, en op termijn zelfs op je gezin.

Het is een vicieuze cirkel en daarom dus belangrijk om tijdig in te grijpen en niet in die negatieve spiraal te belanden. Bedrijfsproblemen blijken bovendien vaak gelinkt met een persoonlijk probleem, waardoor een aanpak op verschillende domeinen tegelijk voordelig kan zijn. **Mentaal welzijn wordt te vaak vergeten in onze boerensector:**

"En zijn wij tevreden van onszelf, ben je blij jezelf te zijn? Daar begint het bij, dit hebben we nooit geleerd. Het ging om presteren en streven, ten koste van onszelf."
(getuigenis varkenshouder via Boeren op een Kruispunt).

Hoe kunnen we opnieuw zuurstof krijgen?

- Aangaan van sociaal contact blijft de beste manier om eens te ventileren, je verhaal te doen. Durf te praten, je bent zeker niet de enige! Een goed gesprek helpt en doet deugd. Dit kan met familie, maar ook met vrienden, de burens of zelfs de postbode. Durf je bij hen niet te rade gaan? Er zijn mensen die je hierbij zeker kunnen ondersteunen. Denk aan professionele hulp zoals bij Boeren op een Kruispunt, maar ook je eigen huisarts. **Hulp vragen is geen schande.**
- De hoge arbeidsdruk, de financiële druk en het vele papierwerk maken het nodig om af en toe eens te ontstressen. Het maken van een werkschema met ingeplande **verplichte** rustmomenten maakt het makkelijker om de tijd te nemen om eens te blazen.
- Je werkt thuis, dus om die break te accentueren is het goed om even te veranderen van omgeving (bv. een kleine wandeling, even fietsen). Het is een eenvoudige manier om 'er eens uit te zijn'.

Wie **extra concrete tips** wenst kan terecht op volgende websites:

- ⇒ Zorgen voor morgen (<https://www.zorgenvoormorgen.be>): Praktische tips om mee aan de slag te gaan, met oefeningen.
- ⇒ Fit in je hoofd (<https://www.fitiniehoofd.be>): Versterk je veerkracht in 10 stappen
- ⇒ Ik ben ik (<https://ikbenikmirro.be/modules/coronastress>): Modules om jezelf vaardigheden aan te leren om je mentaal welzijn te verhogen.

Zijn er bepaalde tips waar je het moeilijk mee hebt?

Contacteer een adviseur bij Boeren op een Kruispunt om je hiermee vooruit te helpen.

Het is soms moeilijk om in te schatten, of toe te geven aan jezelf, wanneer het allemaal te veel wordt.

Mentale overbelasting kan herkend worden aan volgende signalen:

- Het minder onder controle hebben van je emoties: sneller geïrriteerd raken, stemmingswisselingen, in huilen uitbarsten ...
- Veranderingen in gedrag: roekeloos gedrag, slaapproblemen, concentratieproblemen, meer roken/drinken ...
- Minder plezier vinden in wat je normaal wel leuk vindt: geen zin om mensen te zien, tegen dingen op zien, wat je anders graag doet wordt een opgave ...

Herken je jezelf (of iemand uit je omgeving) in bovenstaande criteria?

Aan de hand van volgende zelftest kan je uitmaken of er misschien meer aan de hand is dan je denkt:

<https://www.boerenopeenkruispunt.be/Vraagtijdigehulp/Zelftesthebikhelpnodig.aspx>

Deze zelftest kan je makkelijk terugvinden op de website van Boeren op een Kruispunt. Indien deze zelftest of nieuwsbrief bij jou een belletje doet rinkelen, neem dan zeker de stap om even contact op te nemen. Het is geen schande om hulp te vragen, hoe klein of groot de problemen ook zijn. Dit kan steeds anoniem. Laat ook je financiële toestand geen probleem vormen om hulp in te schakelen, je kan bij verschillende instanties terecht.

Voor meer informatie, hulp of praktische tips:

- ⇒ Vzw Boeren op een kruispunt <https://www.boerenopeenkruispunt.be> of bel gratis 0800 99 138): hier kan je terecht voor hulp bij zowel financiële, economische, psychologische, technische of sociale problemen, door vertrouwenspersonen met ervaring.

- ⇒ Je huisdokter

Misschien is dit niet van toepassing op jezelf, maar zie je dit bij een collega? Probeer deze aan te spreken, luister eens wat je kan betekenen, of geef deze nieuwsbrief door!

Deze nieuwsbrief kadert in het LEADER-project 'Tope Wroeten in de Westhoek'. Het project komt tot stand met steun van de Provincie West-Vlaanderen, de Europese Unie en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling

Kennis delen en ervaringen verspreiden

Tijdens dit project maakten Inagro en Vives gebruik van verschillende soorten communicatiemogelijkheden. Op deze manier bereikten we meer varkenshouders om de opgedane kennis en ervaringen naar hen te verspreiden. Dit werd zowel gedaan met moderne communicatiemiddelen zoals Facebook, als met de meer klassiekere nieuwsbrieven, websites en de vakpers. Daarnaast werden verschillende studieclubs opgericht met als doel om varkenshouders samen te brengen om zo van elkaar te leren. Er werd speciaal een studieclub opgericht voor de 'Young Farmers' apart, om de jongste generatie varkenshouders samen te krijgen.

FACEBOOK

Op de facebookpagina van Inagro wordt vaak een berichtje gepost met interessante weetjes voor de varkenshouders. Het berichtje kan gedeeld worden en filmpjes worden op deze manier gemakkelijk verspreid. Op de volgende pagina een greep uit de geposte berichten.

Inagro vzw
25 april 2019

!?!? Wist je dat...
Het aanzuren van drinkwater vaak wordt gedaan om gramnegatieve kiemen zoals E. coli en Salmonella te gaan bestrijden. Maar wist je ook dat aangezuurd water smakelijker is voor de varkens waardoor ze meer zullen eten en drinken? Dit zal leiden tot een betere voederconversie en een hogere dagelijkse groei. De ideale pH van drinkwater ligt rond de 4, vanaf een zuurtegraad van minder dan 3,8 zien we dat de varkens minder gaan eten en drinken waardoor het positieve effect van aanzuren teniet wordt gedaan. Bij het gebruik van zuren in het drinkwater raden we zeker aan om eerst de pH van het water te meten alvorens te gaan aanzuren. Ook vragen over de kwaliteit van jouw drinkwater of kunnen we je ook ergens anders mee helpen? Contacteer ons dan vrijblijvend via info.varkenshouderij@inagro.be of telefonisch via 051 27 33 63

Inagro vzw
24 mei 2019

!?!? Wist je dat...
Het is erg belangrijk om de leidingen goed door te spoelen na een lange periode van stilstand, dit om nitrietvergiftiging in de stal te voorkomen. Stilstaand water kan hoge gehalten aan nitriet bevatten, in het lichaam gaat dit nitriet zich binden aan rode bloedcellen waardoor er geen zuurstof meer kan getransporteerd worden. Al heel snel zien we zuurstoftekort bij de varkens: ze krijgen problemen met ademen, gaan in coma en in vele gevallen kan dit zelfs leiden tot sterfte. Vooral jonge biggen zijn hier erg gevoelig aan. Om deze problemen te vermijden raden we zeker aan om de kwaliteit van het drinkwater regelmatig te controleren en om leidingen goed door te spoelen alvorens de biggen ervan te laten drinken. Voor vragen kan u altijd contact opnemen via info.varkenshouderij@inagro.be

Inagro vzw
9 april 2019

Inagro en Hogeschool VIVES hebben door het project 'Tope WROETEN in de Westhoek' de mogelijkheid om varkenshou(st)ers in de Westhoek te ondersteunen bij de registratie en interpretatie van kengetallen. Zo krijgen ze objectieve informatie over hun bedrijfsvoering en kunnen ze gerichtere keuzes maken. Daarnaast stimuleren we de varkenshouders om kennis en ervaringen uit te wisselen met hun collega's via studieclubs. Benieuwd naar ons gratis aanbod? Bekijk zeker het filmpje en neem contact op met info.varkenshouderij@inagro.be of telefonisch via het nummer 051 27 33 63.

Inagro vzw
9 mei 2019

Varkens leven in een groep en zijn dus groepsdieren. 🐷
In een groep is communiceren met elkaar erg belangrijk, dit doen ze via lichaamstaal maar ook via geluid: de varkenstaal. Bij varkens kunnen we het wel 20 verschillende soorten geluiden onderscheiden, van knorren tot piepen en gillen. Onderzoek toonde aan dat varkens over inlevingsvermogen beschikken waardoor ze elkaar kunnen steunen en geruststellen, of elkaar juist bang maken in gevallen van stress of angst. Hebben jullie ook mooie of leuke foto's met een verhaal die jullie graag willen delen met andere varkenshouders? Stuur dan zeker je foto door naar info.varkenshouderij@inagro.be

Inagro vzw
9 april 2019

Waarom worden varkens uitgevast voor het slachten? Als varkens hun slachtgewicht bereikt hebben, worden ze opgehaald en naar het slachthuis gebracht. 24 uur voor transport krijgen slachtrijpe dieren geen voeder meer. Ze worden dus "uitgevast". Daardoor daalt hun gewicht 2 tot 3 kg, wat – alles samen – heel wat verloren kilo's betekent voor de varkenshouder. Toch is uitvasten belangrijk. Zo hebben uitgevaste dieren minder last van stress en reisziekte tijdens het transport. Er is bovendien minder kans op uitscheiding van Salmonella-kiemen in de mest, en dus minder kans op bevulling van de karkassen aan de slachtlijn. Er gaat ook geen onverteerd voeder verloren. En uitvasten heeft een positieve invloed op de kwaliteit van het vlees, omdat uitvasten het risico op PSE-vlees verlaagt. Let op: het dier langer dan 24u uitvasten, leidt tot agressie. Houd dus goed de tijd in het oog! 🐷

Inagro vzw
26 juli 2019

Tijdens de studieclub voor Young Farmers delen varkenshouders hun kennis en ervaringen met andere jonge starters. Een varkenshouder deelt z'n verhaal en ervaring: "Wij hadden thuis grote problemen met sterfte in het kraamhok en dat trok zich door in de biggenbatterij. Uiteindelijk ondervonden we dat de platen van de vloerverwarming te laag in temperatuur waren. Dat is echt oerdom, en we vragen ons nu ook nog altijd af waarom we het niet eerder zagen. De biggen lagen echt op elkaar en nu liggen ze mooi open. Gewoon de leidingen er onder anders organiseren zorgde voor de oplossing." Ben je geïnteresseerd in de studieclub of ken je andere jonge varkenshouders? Neem dan contact op via info.varkenshouderij@inagro.be

STUDIECLUBS

Tijdens dit project organiseerde Inagro tal van studieclubs in het Leader gebied Westhoek, al dan niet met behulp van een externe expert. Verschillende thema's komen aanbod, denk maar aan kraamstalmanagement, speenmanagement, arbeidsefficiënt werken, investeringen... Vives organiseerde tevens een aantal studieclubs omtrent 'werken met Excel' en 'efficiënt werken met Ceres', zodat frequente gebruikers nog meer leren wat ze er kunnen uithalen voor hun bedrijf.

Tekort aan pleegzeugen => Maxim ze methode keer toepasn 🤔 18:57

Ik ein da nie uitgevonn ee 😅 19:01

Oevele zittn derbie? 19:02 ✓

Ahn kdacht daj doa patten op at 😅 32 zitnr bij mo tis zwakkere en sterke allemaal samen 19:16

Ahnja je moe goe oplettn daje slich-te nie te zwak worden, en ije melk e water bie gezet jaoje? 20:53

Goat da goed thibaut? 😅 20:54 ✓

Ja ja tandjs af en melk bij gezet. Tt nu toe doen zet eig goed mo tis ng mo van vannotched he. Tkan ng veel gebeuren :p 20:59

Uit de studieclubs ontstaan nadien vaste groepjes varkenshouders die drie à vier keer per jaar blijven samenkomen om rond een bepaald thema kennis en bedrijfscijfers uit te wisselen. Inagro communiceert met de vaste groepjes via mail, maar ook via WhatsApp. Proefjes of andere tips kunnen op deze manier rechtstreeks uitgewisseld worden met elkaar. Er moet dus niet gewacht worden tot een volgende bijeenkomst!

Krijg je zelf zin om deel te nemen, dan kan je steeds contact opnemen met Inagro (051 27 33 63) of Vives (051 23 23 30).

Enkele tips vanuit de studieclubs vind je op de volgende pagina.

“We merkten dat bij het couperen van de staartjes achteraf vaak nog enkele staartjes bloedden. Onze nieuwe medewerkster vertelde ons dat het bloedvat aan de onderzijde van de staart loopt, waardoor het aangeraden is om de onderzijde eerst tegen de coupeerder te houden. Nu hebben we veel minder staarten die bloeden.” H.C.

“Bij het verhokken van de biggen gebruiken we steeds een opdrijf-rammelaar. Door het geluid lopen de biggen veel vlotter.” J.J.

“Wij maken gebruik van een apart emailadres om facturen te ontvangen. Dit vinden wij veel overzichtelijker.” K.B.

“In ons kraamhok werken we met frisse neuzen systeem als ventilatie. In de winter hadden we steeds problemen met enkele zeugen die niet meer aten. Uiteindelijk zat de fout bij ons. Uit onwetendheid sloten we enkele luchtbuizen af. Net bij die afgesloten buizen, aten de zeugen niet meer. Ze kregen te weinig lucht. Nu vernauwen we alle buisopeningen en dichtten we geen enkele buis volledig.” W.M.

“Net na het werpen dienen we 1 cc oxytocine toe in de vulva. Daardoor wordt de nageboorte van de zeug sneller uitgedreven, waarbij soms nog een levende big mee uitgedreven wordt.” J.J.

“Bij breuken die we opmerken tijdens het castreren worden de teelballen op dezelfde manier verwijderd als een andere, normale mannelijke big. Het enige verschil is dat we de opening afplakken met leukoplast. Na 4 dagen verwijderen we de leukoplast en is de huid mooi dichtgegroeid.” N.D.

“Een foto van het kraamhok toonde de zeugenkaart die aan de afscheiding van de kraamhokken hangt. Op de vraag waarom die niet aan een kabel hangen boven de hokken, werd laconiek geantwoord: ‘mijn moeder is niet van de grootste’.”

“We kregen de tip van onze adviseur om telkens de begin- en einddatum van altrenogest die we toedienen aan een groep gelten te noteren op een kalender. Op deze manier is er geen twijfel mogelijk en zijn we zeker dat we de gelten gedurende 18 opeenvolgende dagen altrenogest toedienden.” B.D.

“Een tijdje geleden stelden we bij onze geleverde varkens vaak aangetaste levers vast (‘white spots’). Nochtans ontwormden we onze varkens op een correcte manier. Uiteindelijk bleek het telkens de groepen te zijn waar de varkens ziek waren. Sommige varkens dronken te weinig waardoor ze te weinig ontwormingsmiddel opnamen” A.V.

“Er zijn altijd bedrijven die problemen hebben met spermakwaliteit. Soms kan de verklaring bij de leverancier gelegd worden, maar soms ligt het ook gewoon aan de spermafriego. Gewoon een thermometer erin leggen kan veel miserie voorkomen.” L.L.

“Om een dreigend overschot van zeugen in de kraamstal te voorkomen, gebruiken we sporadisch regumate om zo een drachtige zeug op te houden zodat ze niet werpt voor de voorziene datum. Die zeugen kunnen zo pas helemaal op het einde ingespannen worden. De plaats van voorgespeende zeugen kan hiervoor dienen. Dit is bij ons steeds probleemloos verlopen.” N.G.

“Een big die vastzit in de brijvoederbak in de biggenafdeling, kan er soms zelf niet uit en dan is hulp welkom. Die er recht uittrekken heeft geen zin, je moet hem een beetje draaien en zo komt hij er automatisch uit.” R.S.

“Bij de zeugen in de kraamstal worden eerst voorraadbakjes gevuld vooraleer het voeder in de trog komt. We zijn daar heel tevreden over, want als een zeug ziek is moet je nooit de bak gaan uitscheppen, het blijft droog in het voorraadbakje.” M.R.

YOUNGFARMERS

Speciaal aan het project is, dat er een studieclub opgericht is voor jonge varkenshouders die het bedrijf al overgenomen hebben of op het punt staan om over te nemen. Enige voorwaarde is dat ze niet meer dan 5 jaar actief zijn op het bedrijf. In een eerste bijeenkomst stelde elke deelnemer aan de hand van een fotoreportage zijn (toekomstig) bedrijf voor. Daarna kwamen nog tal van interessante thema's aan bod zoals technische kengetallen van de zeugenhoudery, het management rond spenen en de prijzen van medicatie. De thema's werden steeds heel concreet toegepast op het eigen bedrijf. Zo stuurden de jonge veehouders op voorhand gegevens door zodat er telkens heel specifiek met die data gewerkt kon worden. Tweemaal konden we genieten van de kennis van een externe spreker rond respectievelijk dierwelzijn en rond slachtlijnbevindingen. Omwille van de maatregelen rond Corona, bleek het heel moeilijk om een klassieke studieclub te organiseren, vandaar dat er getracht werd om de Young Farmers toch bijeen te brengen, via een speciaal ontworpen online quiz. Op die manier werden de hersenen toch nog eens getraind, maar dat op een ludieke manier om aandachtig naar het scherm te kunnen blijven kijken. De geanimeerde discussies op elke vergadering tonen aan dat deze jonge varkenshouders nog duidelijk geloven in hun toekomst als varkenshouder, en terecht. De frisse pint achteraf maakt het voor hen compleet!

ANDERE COMMUNICATIEMIDDELEN

Daarnaast maakten we gebruik van de websites van Vives en Inagro, evenals de nieuwsbrief van Inagro en de vakpers (Varkensbedrijf, Boer en tuinder, Landbouwleven...). We leidden erfbetreders op via workshops en verschaften info aan artsen en andere derden. We waren aanwezig op verschillende beurzen en ook als gastspreker op events. Op deze manier werd het doel van het project, mogelijkheid tot deelname en de opgedane kennis maximaal verspreid naar varkenshouders en andere geïnteresseerden, ook degene die minder digitaal aangelegd zijn.

Wil je graag de wekelijkse nieuwsbrief van Inagro ontvangen, ga dan naar onze website www.inagro.be en klik op "Registreer u en ontdek de voordelen"

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling.
Europa investeert
in zijn platteland

Boeren op een Kruispunt vzw

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

TOPE WROETEN in de Westhoek

Leaderproject Westhoek

ONDERZOEK & ADVIES IN LAND- & TUINBOUW

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

